

Budapest, 2020. december 9.

Gulyás Gergely
Miniszterelnökséget vezető miniszter
Miniszterelnökség
Budapest

Tárgy: Tájékoztatás kérése az avarégetés szabályozásának önkormányzati hatáskörbe történő visszahelyezésével kapcsolatban

Tisztelt Miniszter Úr!

A Levegő Munkacsoport Országos Környezetvédő Egyesület nevében az alábbi tájékoztatás-kéréssel fordulok Önhöz.

A napokban jelent meg a veszélyhelyzet ideje alatt alkalmazandó, levegőminőséggel összefüggő szabályokról szóló 549/2020. (XII. 2.) Korm. rendelet. Ez a jogszabály a járványügyi helyzet miatti különleges jogrendben kapott felhatalmazás alapján a környezet védelméről szóló törvény szabályaitól eltérően a veszélyhelyzet megszűnéséig a települési önkormányzatok képviselő-testületének hatáskörébe utalja a háztartási tevékenységgel okozott légszennyezésre vonatkozó egyes sajátos, az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályok rendelettel történő megállapítását.

A környezetvédelmi törvény idén júniusban elfogadott és 2021. január 1-én hatályba lépő módosításának köszönhetően a jövő évtől megvalósulhatna az avar és kerti hulladék égetésének országos tilalma, ami az elmúlt évek talán legfontosabb levegőminőség-védelmi intézkedése lehetne. Ezt a jó irányba tett lépést fordítja vissza a fenti veszélyhelyzeti rendelet, amelyet megalapozatlannak és indokolatlannak tartunk.

A témában szerzett 30 éves tapasztalatunk és a júniusi törvénymódosítás indokolása egyaránt rámutat, hogy a kerti hulladékok elégetése egy felesleges és káros tevékenység, amely értékes tápanyagokat von ki a biológiai körforgásból, miközben rontja a levegőminőséget és egészségügyi kockázatokat okoz a lakosságnak. Számításaink szerint egy átlagos méretű avarkupac elégetése önmagában egészségügyi határérték feletti szennyezést okoz egy kisvárosban¹. Az avarégetést helyettesítő, környezetbarát hulladékkezelési módszerek mindenki számára egyszerűen elérhetőek. Ennek ellenére az országos tilalmat lehetővé tévő módosításig a magyarországi önkormányzatok jelentős része nem tiltotta, illetve nem korlátozta jelentősen ezt a tevékenységet. Emiatt érthetetlen, hogy a koronavírus járvány idején miért szükséges a levegővédelem szintjének csökkentése és az országos tilalom ismételt feloldása.

Ahogy számos tanulmány rámutatott,² a szennyezett levegő hozzájárul a koronavírus terjedéséhez és a koronavírus okozta megbetegedések súlyosbodásához, a halálozások számának növekedéséhez.

¹ <http://levegő.hu/egyeb/mi-tortenik-ha-valaki-begyujtja-a-kerti-fustgyarat/>

² <https://www.levegő.hu/kampanyok/koronavirus-es-legszennyezés/>

<https://www.greenpeace.org/hungary/sajtokozlemeny/7690/a-tudomany-egyvertelmu-a-legszennyezés-sulyosbitja-a-koronavirust-akar-a-halalesetek-25-aert-is-felelos-lehet/>

Mindez egyáltalán nem indokol enyhébb levegővédelmi szabályokat, sőt éppen fordítva, járványhelyzetben sokkal szigorúbb intézkedéseket kívánna meg. Az önkormányzatoknak nem szabadna eltérő szabályozást engedni az avar és kerti hulladék égetésének általános tilalma alól, de például – lengyel mintára – nagyon hasznos lenne felhatalmazni őket arra, hogy a területükön vagy annak egy részén betiltsák a tüzelőberendezésekben történő szilárd tüzelést. Ugyanígy szükséges lenne a lakossági lignittüzelés visszaszorítása, a tüzelőanyagok minőségi követelményeiről szóló – már évekkkel ezelőtt előkészített – jogszabály elfogadásával és a szociális tűzifaprogram kiterjesztésével, valamint a környezetvédő civil szervezetek országos találkozójának vonatkozó állásfoglalásában megjelölt egyéb intézkedések megvalósításával.³

A fentiek alapján kérjük tisztelt Miniszter úr tájékoztatását a következő kérdésekben:

1. Milyen szakmai okok indokolják a járványidőszak alatt az önkormányzatok újbóli felhatalmazását az avar és kerti hulladék égetésének országos tilalmától eltérő szabályozásra?
2. Milyen rendkívüli vagy hosszú távú intézkedéseket kívánnak hozni, amelyek csökkentik a levegő szennyezettségét, ezáltal hozzájárulva a járvány lassításához és az emberek egészségének védelméhez?

Az ügy rendkívüli jelentőségére és a veszélyhelyzetre tekintettel mielőbbi válaszát várjuk.

Tisztelettel:

Lukács András
elnök

³ <https://www.levego.hu/hirek/zold-szervezetek-a-lakossagi-egetesekrol/>